

Flashback

Van SJ Watson verscheen eveneens
bij Ambo|Anthos uitgevers

Voor ik ga slapen
Tweede leven

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos uitgevers via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

SJ Watson

Flashback

Vertaald uit het Engels
door Caecile de Hoog

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 3092 6

© 2020 Lola Communications

© 2020 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos
uitgevers, Amsterdam en Caecile de Hoog

Oorspronkelijke titel *Final Cut*

Oorspronkelijke uitgever Doubleday,
an imprint of Transworld Publishers

Omslagontwerp Roald Triebels, Amsterdam

Omslagillustratie © Ricardo Reis / Millenium Images

Foto auteur © Graham Jepson

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor Anna, Archie, Neil en Olivia

en

ter nagedachtenis aan Anzel Britz
(1979-2020)

Tweemaal voorheen sloot zich mijn leven...
De vraag blijft echter wel bestaan
Dient ook nog voor een derde maal
Onsterfelijkheid zich aan?

Emily Dickinson

Toen

Zo hard als ze kan holt ze over de hei. Aan de hemel staat een vage maansikkel en ergens ver achter haar gloeien de gele lichtjes van het dorp bleekjes op. Maar ze kijkt strak voor zich uit. Ze ziet alleen de weg die zich voor haar uitstrekt en het enige wat ze hoort is haar droge, piepende ademhaling en het gekrijs van de meeuwen die door de lucht scheren en duikvluchten maken. Niets wijst erop dat ze wordt achtervolgd, er klinkt geen geschreeuw, er blaffen geen honden. Ze is veilig, denkt ze. Ze zou tot bedaren kunnen komen, stoppen met rennen, gaan lopen. Het is voorbij.

Toch blijft ze rennen. Ze spoort zichzelf aan, zwaait met haar armen, de beweging houdt zichzelf gaande tot ze bijna over haar eigen benen struikelt, over de kop lijkt te gaan als een marionet waarvan de draden zijn doorgeknipt. Aan de horizon flitst een auto voorbij, en dan gebeurt het. Haar lichaam wordt gevoelloos, het is alsof ze in een berg watten valt. Haar armen en benen zwaaien alle kanten op, maar ze lijken niet meer bij haar te horen, bewegen onafhankelijk van haar. Het is alsof ze door de verkeerde kant van een verrekijker kijkt.

Ze probeert diep in te ademen, knippert met haar ogen om greep op de werkelijkheid te krijgen, maar het is te laat. Haar lichaam gehoorzaamt niet meer. Als ze probeert vaart te minderen merkt ze dat dat niet lukt.

Dan stoot ze met haar voet tegen iets aan. De pijn voelt dof en abstract, als de boor van de tandarts na de prik. Ze struikelt in slow motion, alsof ze door modder waadt, strekt haar handen voor zich uit en als ze tegen de koude grond slaat, wordt de lucht uit haar longen geperst als een ballon die leegloopt.

Ze ligt stil. Nu kan ze uitrusten, denkt ze; desnoods tot in de eeuwigheid. Als van een afstand ziet ze zichzelf liggen, alsof ze naar een documentaire kijkt. Haar ogen zijn open, haar lippen blauw. Straks zullen ze haar vinden, bevroren. Zo erg zou dat niet zijn.

Maar nee. Ze gaat hier niet dood, niet zo. Ineens krijgt ze weer energie, een stoot adrenaline. Onbeholpen komt ze overeind. Ze loopt, zet de ene voet voorzichtig voor de andere, steeds weer opnieuw, tot ze eindelijk bij de kruising is. Haar blik flitst heen en weer. Ze beeft, maar voelt geen angst. Ze voelt helemaal niets. Ze zet haar rugzak neer en steekt haar hand uit, met de duim omhoog.

Het is vroeg in de ochtend, er is weinig verkeer. Af en toe rijdt er een auto langs, maar na een poosje stopt er een. De bestuurder laat zijn raampje zakken. Het is een man natuurlijk, maar ze kan nu niet kieskeurig zijn.

‘Waar moet je heen, schat?’ vraagt hij, maar ze weet het antwoord niet, zo ver heeft ze niet vooruitgedacht. Ze denkt aan Bluff House; het is alsof het voor haar opdoemt, zich immens aftekent tegen de bleke hemel, met slechts één lichtje in een kamer boven. Daar kan ze nooit meer heen.

‘Nou?’

Ze schudt haar hoofd; ze weet waar ze heen wil, maar niet hoe ze er moet komen, en ze moet iets bedenken voor hij wegrijdt.

‘Maakt niet uit,’ zegt ze. Ze trekt het portier open en stapt in. ‘Maakt niet uit. Als ik hier maar weg ben.’

Website Evening Standard, 14 maart 2011

KORT NIEUWS

Raadselachtig meisje aangetroffen op deal beach

Oliver Johnson | 0 reacties

Het meisje dat vorige week in het ziekenhuis werd opgenomen nadat ze door een voorbijganger bewusteloos op het strand bij Deal, Kent, was aangetroffen, stelt de autoriteiten voor een raadsel.

De tiener, die geen identiteitsbewijs bij zich had, is vermoedelijk tussen de 15 en 18 jaar oud en was helemaal doorweekt toen ze naar het Queen Elizabeth the Queen Mother-ziekenhuis van Margate werd gebracht, waar onderzoeksverschijnselen werden geconstateerd. Toen ze bij bewustzijn kwam kon ze de artsen niet vertellen hoe ze heet, waar ze woont en waar ze geboren is, en beweerde ze niet te weten hoe ze in de badplaats terecht was gekomen.

Naar verluidt is ze extreem angstig, reageert panisch op elk nieuw gezicht en is niet erg spraakzaam. De artsen hebben geen lichame-lijk letsel kunnen constateren en de politie zegt geen aanwijzingen te hebben dat ze het slachtoffer is van een misdrijf.

Ze blijft in het ziekenhuis tot men weet of verdere behandeling noodzakelijk is. Als haar toestand niet verbetert overweegt de politie over te gaan tot een algemene oproep aan getuigen om zich te melden.

Ze is 1,70 m lang, heeft donkerblond, halflang haar, en overgewicht. Ze droeg een zwart jack, een wit hemd en een spijkerbroek.

Nu

Ik mag niet in slaap vallen. Dat weet ik, dat is duidelijk. Daar hoor je verhalen over. Over mensen die ergens stranden en het opgeven, niet meer proberen weg te komen. Ze doen hun ogen dicht en bezwijken aan uitputting. Het lichaam houdt ermee op. Ze gaan dood.

Maar wat moet ik doen om wakker te blijven? Die vraag maalt door mijn hoofd en laat me niet los.

Ik was net de heuvel op gereden toen het gebeurde. Het levenloze ding lag roerloos midden op de weg, ontdaan van alle kleur; ik zag het en wist op hetzelfde moment dat ik het met geen mogelijkheid meer kon ontwijken. Het was te laat, ik kon alleen nog maar vol op de rem gaan staan en een schietgebedje doen.

De auto raakte in een slip. Ik keek als een toeschouwer naar mezelf, als iemand die het ongeluk filmde voor het nageslacht. Ik vroeg me af of ik het er levend van af zou brengen. Ik zag het helemaal voor me, de auto die langzaam, haast sierlijk uit de bocht vliegt en met een misselijkmakend gekraak tegen een laag stenen muurtje knalt. Nadat de motorkap als een harmonica in elkaar is gevouwen, is het even helemaal stil, waarna het tafereel van binnenuit wordt verlicht door de vlammen die uit het wrak omhoogschieten.

Ik verbrand. In het inferno wordt mijn rode vel verteerd, en een koele, weldadige duisternis daalt op me neer. Als ze me vinden zal

mijn lichaam onherkenbaar verminkt zijn. Ze zullen mijn gebitsgegevens moeten opvragen of het nummer van het chassis, maar dan nog zullen ze niet weten wie ze op de hoogte moeten stellen. Want er is niemand. Een huisgenote die ik nauwelijks ken. Een ex-vriend van wie ik niet verwacht dat het hem iets zal kunnen schelen.

En Dan, vermoedelijk, hoewel zijn betrokkenheid alleen maar met het werk te maken heeft. Als de krant het verhaal oppikt, zal hij ze vertellen dat het een groot verlies is. Een drama. Een veelbelovende carrière, geweldig om mee te werken, de film waar ze mee bezig was beloofde sensationeel te worden, ons veel te jong ontvalen. Bla bla bla.

Zoiets. Ze zullen het opschrijven en pagina zeven ervoor reserveren, als er tenminste niets interessanter voorbijkomt. Meer heb ik ook niet verdiend.

Maar zo is het natuurlijk niet gegaan. De auto draaide negentig graden en kwam met een harde klap in een ondiepe greppel terecht. De veiligheidsgordel sneed in mijn schouder, het dashboard kwam met een ruk op me af en mijn kiezen klaptten pijnlijk op elkaar toen ik met mijn hoofd tegen het stuur knalde. Alles werd zwart en een paar seconden hoorde ik een rare hoge pieptoon. Ik deed mijn ogen open en zag alles dubbel. Shit, dacht ik, een hersenschudding is wel het laatste waar ik op zit te wachten.

Maar even later klaarde mijn hoofd op en ik vermande me. De koplampen deden het niet meer en hoewel ik de motor na een paar pogingen aan de praat kreeg, klonk er een vreemd, knarsend geluid dat gepaard ging met de doordringende stank van verbrand rubber. De wielen draaiden dol.

Ik gaf het op en zette de motor uit. Er viel een intense stilte en de donkere hei slokte me op. De auto bood weinig ruimte en het was er benauwd. Ik moest mezelf dwingen rustig te ademen.

Waarom moest het uitgerekend hier gebeuren? Het dichtstbijzijnde dorp is kilometers terug en het volgende, waar ik naar op

weg ben, nog kilometers te gaan. Ik ben al minstens een halfuur geen andere auto tegengekomen en ik weet zeker dat mijn telefoon geen bereik heeft.

Ik probeerde het van de positieve kant te bekijken. Ik was niet gewond. Wel benauwd, maar ik leefde nog. Mijn knokkels werden wit, zo stevig pakte ik het stuur vast; mijn huid brandde van de kou. Ik moest iets doen. De hele weg teruglopen was geen optie, maar ik kon hier ook niet eeuwig blijven zitten. Bovendien: het ding waardoor ik van de weg was geraakt lag er nog steeds.

Mijn camera lag op de stoel naast me en ik greep er instinctief naar; ik was hier tenslotte gekomen om een film te maken. Ik zette me schrap en opende het portier. Buiten rook ik een zweem van bederf, van ontbinding. Mijn maag draaide zich om, maar ik slikte mijn misselijkheid weg. Ik had wel ergere stank meegemaakt, of in elk geval net zo erg. Toen ik mijn eerste film maakte bijvoorbeeld. *Black Winter*. Toen sliep ik op straat tussen het vuilnis, ik leefde in de stank van rottend voedsel, open wonden, etterende abcessen, en kleren die zo lang waren gedragen dat ze één waren geworden met het rottende vlees dat ze moesten beschermen. Daarbij vergeleken stelde dit niets voor. Gewoon een dood beest dat in de bleke sneeuw was leeggebloed.

Toen ging ik erop af. Ik liet de camera draaien en begon met filmen. Meteen werd ik kalm. Ik had een doel. Een wonderlijke afstandelijkheid kwam over me. Dat gebeurde altijd, ik merkte het voor het eerst toen ik met de meiden op straat leefde en opnames maakte voor *Black Winter*. Ik word passief en onzichtbaar. Ik kan inzoomen, uitzoomen, zo nodig iets aan de kadering veranderen, maar dat zijn artistieke, creatieve beslissingen. Ik film alleen maar, maak geen deel uit van het verhaal. Ik ben er eigenlijk niet.

Het was een schaap met een vuile, vervilte vacht. Op de rug zat iets donkers, kleverigs, waarschijnlijk bloed, maar het licht was zo gebrekkig dat je het voor olie kon aanzien. Ik hurkte neer, ik wilde het dier filmen met de horizon als een dunne streep op de ach-

tergrond en daarboven de sterrenhemel. Vanuit deze hoek zag ik dat de nek verdraaid was, en de snoet zwart. Uit de gescheurde lippen was bloed op het ijs gesijpeld en de ogen leken twee glanzende knikkers. Ik begon te rillen toen ik de camera naar beneden bewoog, naar de bron van het gestolde vocht: een snee in de zij waaruit de ingewanden donker naar buiten hingen. Het dier moest al dood zijn geweest toen ik het raakte, en een vluchtig moment vroeg ik me af of het door mij kwam dat het was opengebarsten, dat ik het deze laatste, afschuwelijke vernedering had toegebracht.

Ik ging door met filmen, maar kon niet langer afstandelijk blijven. Ik was terug in het hier en nu. Mijn auto lag in de prak, de weg was verijsd en het zou niet lang duren voor hij helemaal onbegaanbaar werd. Met gevoelloze handen en oren stond ik bij een kadaver, een dood beest in een plas geronnen bloed. Een walgelijk gezicht. En ik was alleen. Ik zette de camera uit. Ik had hulp nodig, maar waar moest die vandaan komen?

Zonder nog een moment na te denken liet ik mijn spullen in de auto achter en begon te lopen. Het ging veel moeizamer dan ik had verwacht. Er lag maar een dun laagje sneeuw, maar de grond eronder was keihard en bevroren, en na een paar meter was ik al twee keer bijna onderuitgegaan.

‘Shit,’ mompelde ik, en een tel later verzwikte ik mijn enkel, een pijnscheut vlamde door mijn been omhoog, ik struikelde opnieuw en dit keer belandde ik in de natte sneeuw. Ik wist meteen dat ik niets had gebroken, maar ik wist ook dat ik het zo niet ging redden. Ik zou moeten wachten tot er hulp kwam. Ik strompelde terug naar de auto.

Dat was een uur geleden, misschien wel twee. Het is moeilijk te zeggen. De temperatuur is nog verder gedaald; mijn adem wasemt voor mijn gezicht en lost op. De auto lijkt te krimpen, ik voel me opgesloten maar het is te koud om het raampje open te doen. Ik kijk naar de sterrenhemel. Ik zoek Betelgeuze, de Gordel van Orion, de vurige Venus. Ik doe beloftes. Als ik hier wegkom, ga ik linea recta